

SKLEP SODIŠČA PRVE STOPNJE (tretji senat)
z dne 6. julija 2004*

V zadevi T-370/02,

Alpenhain-Camembert-Werk, s sedežem v Lehen/Pfaffingu (Nemčija),

Bergpracht Milchwerk GmbH & Co. KG, s sedežem v Tettningu (Nemčija),

Käserei Champignon Hofmeister GmbH & Co. KG, s sedežem v Laubnu (Nemčija),

Bayerland eG, s sedežem v Nürnbergu (Nemčija),

Hochland AG, s sedežem v Heimenkirchu (Nemčija),

Milchwerk Crailsheim-Dinkelsbühl eG, s sedežem v Crailsheimu (Nemčija),

Rücker GmbH, s sedežem v Aurichu (Nemčija),

tožeče stranke,

* Jezik postopka: nemščina.

ki jih zastopata J. Salzwedel in J. Werner, avocats, z naslovom za vročanje v Luxembourg,

ob intervenciji

Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska, ki ga zastopa P. Ormond, zastopnica,

intervenient,

proti

Komisiji Evropskih skupnosti, ki jo zastopajo J. L. Iglesias Buhigues, S. Grünheid in A.-M. Rouchaud-Joët, zastopniki,

tožena stranka,

ob intervenciji

Helenske republike, ki jo zastopajo V. Kontolaimos, I. Chalkias in M. Tassopoulou, zastopniki,

in

Združenja grških proizvajalcev mlečnih proizvodov (Sevgap), ki ga zastopa
N. Korogiannakis, avocat,

intervenienta,

zaradi predloga za razglasitev ničnosti Uredbe Komisije (ES) št. 1829/2002 z dne 14. oktobra 2002 o spremembi Priloge k Uredbi (ES) št. 1107/96 glede imena „feta“ (UL L 277, str. 10) kot zaščitene označbe porekla,

SODIŠČE PRVE STOPNJE EVROPSKIH SKUPNOSTI (tretji senat),

v sestavi J. Azizi, predsednik, M. Jaeger in F. Dehousse, sodniki,
sodni tajnik: H. Jung,

sprejema naslednji

Sklep

Pravni okvir

- 1 Uredba Sveta (EGS) št. 2081/92 z dne 14. julija 1992 o zaščiti geografskih označb in označb porekla za kmetijske proizvode in živila (UL L 208, str. 1, v nadaljevanju:

temeljna uredba) v členu 1 določa pravila o zaščiti označb porekla in geografskih označb Skupnosti, ki jih lahko uživajo določeni kmetijski proizvodi in določena živila.

2 Na podlagi člena 2(2)(a) temeljne uredbe „označba porekla“ pomeni „ime regije, posebnega kraja ali, v izjemnih primerih, državo, ki se uporablja za opis kmetijskega proizvoda ali živila:

— s poreklom iz navedene regije, posebnega kraja ali države, in

— katerega kakovost ali značilnosti so bistveno ali izključno posledica posebnega geografskega okolja z njegovimi lastnimi naravnimi in človeškimi dejavniki ter katerega proizvodnja, predelave in priprava za trg potekajo znotraj definirane geografskega območja“.

3 Člen 2(3) temeljne uredbe določa:

„Določena tradicionalna geografska ali negeografska imena, ki označujejo kmetijski proizvod ali živilo, ki je po poreklu iz določene regije ali posebnega kraja, ki izpolnjujejo pogoje iz druge alineje odstavka 2(a), se tudi štejejo kot označbe porekla.“

- 4 V skladu s členom 3 temeljne uredbe se imena, ki so postala generična, ne smejo registrirati. Za namene te uredbe pomeni ime, ki je postalo generično, ime kmetijskega proizvoda ali živila, ki je, čeprav se nanaša na kraj ali regijo, kjer je bil ta proizvod ali živilo prvotno proizvedeno ali trženo, postalo splošno ime kmetijskega proizvoda ali živila.
- 5 Da bi ugotovili, ali je ime postalo generično ali ne, se upoštevajo vsi dejavniki, še posebej:
- obstoječ položaj v državi članici, od koder izhaja poreklo imena, in na območjih potrošnje,

 - obstoječ položaj v drugih državah članicah,

 - zadevna nacionalna zakonodaja ali zakonodaja Skupnosti.
- 6 V ta namen mora registracija imena kmetijskega proizvoda ali živila kot zaščitene označbe porekla izpolnjevati pogoje, ki jih določa temeljna uredba, in mora biti zlasti v skladu s specifikacijo, opredeljeno v členu 4(1) navedene uredbe. S to registracijo se temu imenu podeli zaščita Skupnosti.

- 7 Členi od 5 do 7 temeljne uredbe vzpostavljajo postopek registracije imena, imenovan „redni postopek“, ki vsaki skupini, opredeljeni kot združenje proizvajalcev in/ali predelovalcev, ki se ukvarjajo z istim kmetijskim proizvodom ali živilom, ali pod določenimi pogoji vsaki fizični ali pravni osebi dovoljuje, da zaprosi za registracijo državo članico, v kateri se nahaja zadevno geografsko območje. Država članica preveri, ali je vloga utemeljena, in jo pošlje Komisiji. Če ta meni, da ime izpolnjuje pogoje za zaščito, v *Uradnem listu Evropskih skupnosti* objavi posebne podatke, ki so podrobneje navedeni v členu 6(2) temeljne uredbe.
- 8 Člen 7 temeljne uredbe, kot je bil spremenjen z Uredbo Sveta (ES) št. 535/97 z dne 17. marca 1997 (UL L 83, str. 3), določa:

„1. V šestih mesecih od datuma objave v *Uradnem listu Evropskih skupnosti* iz člena 6(2) lahko katera koli država članica ugovarja registraciji.

2. Pristojni organi držav članic zagotovijo, da se lahko vsem osebam, ki izkažejo upravičen gospodarski interes, dovoli, da preučijo vlogo. Dodatno in glede na obstoječ položaj v državah članicah lahko države članice zagotovijo dostop drugim strankam, ki imajo pravni interes.

3. Vsaka fizična ali pravna oseba s pravnim interesom lahko ugovarja predlagani registraciji s tem, da pošlje ustrezno utemeljeno izjavo pristojnim organom države članice, v kateri ima stalno bivališče ali sedež. Pristojni organ izvede potrebne ukrepe, da obravnava te pripombe ali ugovor v roku, ki se določi.

[...]

- 9 Če nobena država članica Komisiji ne pošlje ugovora zoper predvideno registracijo, se ime vpiše v register, ki ga vodi Komisija pod naslovom „Register zaščitenih označb porekla in zaščitenih geografskih označb“.
- 10 Če se zainteresirane države članice v primeru, da se ugovoru ugotovi, v skladu s členom 7(5) temeljne uredbe ne morejo dogovoriti, sprejme Komisija odločbo na podlagi postopka iz člena 15 te uredbe (postopek regulativnega odbora). Člen 7(5)(b) temeljne uredbe določa, da Komisija odloči ob upoštevanju „tradicionalnih poštenih običajev in dejanske verjetnosti zamenjave“.
- 11 Člen 17 temeljne uredbe uvaja postopek registracije, imenovan „poenostavljeni postopek“, ki odstopa od rednega postopka. Po tem postopku države članice obvestijo Komisijo, katera izmed svojih pravno zaščitenih ali z rabo uveljavljenih imen želijo registrirati v skladu s temeljno uredbo. *Mutatis mutandis* se uporablja postopek iz člena 15 temeljne uredbe. Drugi stavek člena 17(2) te uredbe natančneje določa, da se postopek z ugovorom, predviden v členu 7, ne uporablja v okviru poenostavljenega postopka.

Dejansko stanje

- 12 Grška vlada je z dopisom z dne 21. januarja 1994 zaprosila Komisijo za registracijo imena „feta“ kot zaščitene označbe porekla v skladu s členom 17 temeljne uredbe.

- 13 Komisija je 19. januarja 1996 regulativnemu odboru, ustanovljenemu s členom 15 temeljne uredbe, predložila predlog uredbe s seznamom imen, ki bi se lahko po členu 17 temeljne uredbe registrirala kot zaščitene geografske označbe ali zaščitene označbe porekla. Na tem seznamu je bil tudi izraz „feta“. Ker se regulativni odbor o tem predlogu ni opredelil v roku, ki mu je bil določen, ga je Komisija v skladu s členom 15, četrti pododstavek, temeljne uredbe 6. marca 1996 predložila Svetu. Svet ni odločil v trimesečnem roku, predvidenemu v členu 15, peti pododstavek, temeljne uredbe.
- 14 Zato je Komisija v skladu s členom 15, peti pododstavek, temeljne uredbe 12. junija 1996 sprejela Uredbo (ES) št. 1107/96 o registraciji geografskih označb in geografskega porekla po postopku iz člena 17 [temeljne] uredbe (UL L 299, str. 31). V skladu s členom 1 Uredbe št. 1107/96 se je ime „feta“, vsebovano v delu A Priloge k tej uredbi pod naslovom „siri“ in imenom države „Grčija“, registriralo kot zaščitena označba porekla.
- 15 Sodišče je s sodbo z dne 16. marca 1999 v zadevah Danska, Nemčija in Francija proti Komisiji (C-289/96, C-293/96 in C-299/96, Recueil, str. I-1541) razglasilo Uredbo št. 1107/96 za nično v delu, v katerem je ime „feta“ registrirano kot zaščitena označba porekla. V obrazložitvi sodbe je Sodišče navedlo, da Komisija ob preučitvi vprašanja, ali je „feta“ generično ime, ni pravilno upoštevala vseh dejavnikov, kot bi morala v skladu s členom 3(1), tretji pododstavek, temeljne uredbe.
- 16 Komisija je zaradi te sodbe 25. maja 1999 sprejela Uredbo (ES) št. 1070/1999 o spremembi Priloge k Uredbi št. 1107/96, ki je ime „feta“ črtala iz registra zaščiteneh označb porekla in zaščiteneh geografskih označb ter iz Priloge k Uredbi št. 1107/96 (UL L 130, str. 18).

- 17 Po poznejšem ponovnem preizkusu vloge za registracijo grške vlade je Komisija regulativnemu odboru v skladu s členom 15, drugi pododstavek, temeljne uredbe predložila osnutek uredbe in predlagala, naj se ime „feta“ na podlagi člena 17 temeljne uredbe registrira v registru zaščitenih označb porekla in zaščitenih geografskih označb kot zaščiteni označba porekla. Ker odbor ni podal mnenja o tem osnutku v roku, ki mu je bil določen, ga je Komisija v skladu s členom 15, četrti pododstavek, temeljne uredbe predložila Svetu.
- 18 Ker Svet o tem osnutku ni odločil v roku, predvidenemu v členu 15, peti pododstavek, temeljne uredbe, je Komisija 14. oktobra 2002 sprejela Uredbo (ES) št. 1829/2002 o spremembi Priloge k Uredbi št. 1107/96 glede imena „feta“ (UL L 277, str. 10, v nadaljevanju: izpodbijana uredba). Na podlagi te uredbe je bilo ime „feta“ ponovno registrirano kot zaščiteni označba porekla in dodano v del A Priloge k Uredbi št. 1107/96 pod naslov „siri“ in „Grčija“.
- 19 Z vlogo, vloženo v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje 12. decembra 2002, so tožeče stranke vložile to tožbo.
- 20 Z dopisom z dne 14. februarja 2003 je Komisija predlagala prekinitev postopka do razglasitve sodbe v zadevah C-465/02 in C-466/02.
- 21 Tožeče stranke so z dopisom z dne 17. marca 2003 sporočile, da nasprotujejo predlogu za prekinitev, in zaprosile Sodišče prve stopnje, naj to zadevo vrne Sodišču, da se združi z zadevama C-465/02 in C-466/02.

- 22 Sodišče prve stopnje je z odločbo z dne 19. marca 2003 zavrnilo predlog za prekinitev in predlog za vrnitev zadeve Sodišču ter odredilo nadaljevanje postopka.
- 23 Z ločeno vlogo, ki je bila vložena v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje 12. junija 2003, je Komisija podala ugovor nedopustnosti na podlagi člena 114 Poslovnika Sodišča prve stopnje. Tožeče stranke so 1. avgusta 2003 podale svoja pisna mnenja o tem ugovoru.
- 24 Helenska republika in Združenje grških proizvajalcev mlečnih proizvodov (Sevgap) sta z vlogama, vloženima v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje 16. aprila in 2. maja 2003, predlagala, naj se jima dopusti intervencija v podporo predlogom Komisije.
- 25 Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska je z vlogo, ki je bila vložena v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje 28. aprila 2003, predlagalo, naj se mu dopusti intervencija v podporo predlogom tožečih strank.
- 26 S sklepoma z dne 4. marca 2004 je bila Helenski republiki, Združenemu kraljestvu Velika Britanija in Severna Irska ter Sevgapu dopuščena intervencija.
- 27 Helenska republika je 30. marca 2004 vložila intervencijsko vlogo v podporo predlogom Komisije.
- 28 Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska ni vložilo intervencijske vloge v predvidenem roku.

- 29 Ker je bila Sevgapu dopuščena intervencija na podlagi člena 116(6) Poslovnika, je njegova intervencija omejena na predstavitev stališč v ustnem postopku.

Predlogi strank

- 30 Tožeče stranke v svoji vlogi Sodišču prve stopnje predlagajo, naj:

— izpodbijano uredbo razglasi za nično v delu, v katerem je ime „feta“ registrirano kot zaščitena označba porekla;

— Komisiji naloži plačilo stroškov.

- 31 Komisija v svojem ugovoru nedopustnosti Sodišču prve stopnje predlaga, naj:

— tožbo zavrže kot nedopustno;

— tožečim strankam naloži plačilo stroškov.

- 32 Tožeče stranke v mnenjih o ugovoru nedopustnosti Sodišču prve stopnje predlagajo, naj zavrne ugovor nedopustnosti.
- 33 Helenska republika v intervencijski vlogi Sodišču prve stopnje predlaga, naj tožbo zavrže kot nedopustno.

Dopustnost tožbe

- 34 Tožeče stranke, sedem nemških družb, ki izdelujejo sir feta iz kravjega mleka, s to tožbo predlagajo razglasitev ničnosti izpodbijane uredbe. Uveljavljajo zlasti kršitev členov 3 in 17 temeljne uredbe in, podredno, členov 2 in 4 navedene uredbe ter člena 30 ES in temeljnih pravic, ki jih pravo Skupnosti podeljuje glede varstva lastnine in pravice opravljanja poklica.
- 35 Komisija meni, da je tožba nedopustna, ker tožeče stranke niso procesno upravičene v smislu člena 230, četrti odstavek, ES.
- 36 Na podlagi člena 114(1) Poslovnika lahko Sodišče prve stopnje, če stranka to predlaga, odloči o nedopustnosti, ne da bi odločalo o zadevi po temelju. V skladu z odstavkom 3 tega člena se ta predlog obravnava ustno, razen če Sodišče prve stopnje ne odloči drugače. V obravnavanem primeru Sodišče prve stopnje meni, da so listine iz spisa zadostno razjasnile zadevo, da odloči o ugovoru Komisije, ne da bi odprlo ustni postopek.

Trditve strank

- 37 Komisija navaja, da se tožba nanaša na uredbo splošne veljave v smislu člena 249, drugi odstavek, ES in da izpodbijana uredba tožečih strank ne zadeva posamično.
- 38 Tožeče stranke trdijo, da je tožba dopustna.
- 39 Prvič, tožeče stranke uveljavljajo, da so, z izjemo grških proizvajalcev, skupaj z edinim danskim proizvajalcem najpomembnejše proizvajalke fete v Skupnosti in izdelajo več kot 90 % sira feta, ki se izdelava v Nemčiji.
- 40 Ker sir feta že dolga leta izdelujejo v velikih količinah, bi se lahko sklicevale na dobro vpeljane in ustaljene stabilne trgovinske odnose in tradicionalne trge, ki zajemajo dolgoročne dobavne pogodbe. Zato naj bi jih izpodbijana uredba še posebej zadevala v smislu sodne prakse Sodišča (sodbi Sodišča z dne 1. julija 1965 v zadevi Toepfer in Getreide-Import Gesellschaft proti Komisiji EGS, 106/63 in 107/63, Recueil, str. 525, in z dne 17. januarja 1985 v zadevi Piraiki-Patraiki in drugi proti Komisiji, 11/82, Recueil, str. 207).
- 41 Drugič, tožeče stranke zatrjujejo, da jim je Komisija z uporabo poenostavljenega postopka iz člena 17 temeljne uredbe odvzela postopkovna jamstva, predvidena v rednem postopku, ki daje v skladu s členom 7 temeljne uredbe vsem osebam s pravnim interesom možnost, da ugovarjajo predlagani registraciji. Glede tega poudarjajo, da je Komisija svoj predlog za spremembo uredbe, da bi odpravila

poenostavljeni postopek iz člena 17 temeljne uredbe, izrecno obrazložila z dejstvom, da je pravica do ugovora, določena v rednem postopku, „nujen pogoj za zagotovitev že pridobljenih pravic ali za preprečitev oškodovanja ob registraciji“.

- 42 Tretjič, tožeče stranke zatrjujejo, da je njihova tožba dopustna na podlagi sodne prakse, ki izhaja iz sodbe Sodišča prve stopnje z dne 3. maja 2002 v zadevi Jégo-Quéré proti Komisiji (T-177/01, Recueil, str. II-2365) in iz sklepnih predlogov generalnega pravobranilca Jacobsa za sodbo Sodišča z dne 25. julija 2002 v zadevi Unión de Pequeños Agricultores proti Svetu (C-50/00 P, Recueil, str. I-6677, 6681), na podlagi katere bi bilo fizično ali pravno osebo treba šteti, kot da jo določba Skupnosti splošne veljave posamično zadeva, če sporna določba nedvomno in dejansko učinkuje na njen pravni položaj tako, da omejuje njene pravice ali ji nalaga obveznosti. Izpodbijana uredba naj bi torej škodovala njihovim interesom, ker je povzročila, da po izteku prehodnega obdobja niso več smeli uporabljati oznake „feta“.
- 43 Tožeče stranke so v mnenjih o ugovoru nedopustnosti priznale, da izpodbijana uredba pomeni ukrep splošne veljave, in navajajo, da je izpodbijana uredba, čeprav je dajala prednost vsem zdajšnjim in prihodnjim grškim proizvajalcem fete iz ovčjega in kozjega mleka, ki bodo v prihodnje lahko edini zakonito uporabljali to ime, nasprotno prikrajšala vse zdaj obstoječe negrške proizvajalce fete iz kravjega mleka, ki jim bo prepovedano uporabljati to ime po izteku prehodnega obdobja. Poudarjajo, da je le v škodo teh, da izpodbijani akt učinkuje na trgu.
- 44 Tožeče stranke izpostavljajo, da je ime „feta“ na svetovni ravni že dolgo generično ime in da ga zato na podlagi člena 3(1) temeljne uredbe ni bilo mogoče vpisati v register označb porekla in geografskih označb, zaščitenih v okviru izpodbijane uredbe. Komisija naj ne bi ravnala pravilno, ko je sprejela izpodbijano uredbo v prepričanju, da so negrški trgi fete, izdelane iz kravjega mleka, nastala samo zaradi protipravnega izkoriščanja ugleda grške fete, izdelane iz ovčjega mleka.

- 45 Zaradi retroaktivne intervencije Komisije, ki je povzročila korekcijo na trgu, naj izpodbijane uredbe ne bi bilo mogoče šteti, kot da ima „splošne in abstraktne“ učinke, saj naj bi bila naslovljena samo na omejen krog gospodarskih subjektov, ki so v posebnem položaju na trgu in katerih posebne pravice so posamično prizadete. Ta uredba naj bi dejansko povzročila propad trga fete iz kravjega mleka, ki se je razvil v Nemčiji in še širše v Evropi, ker naj potrošnik, navajen na sir feta iz kravjega mleka, ne bi mogel hitro prepoznati tega proizvoda pod katerim koli drugim imenom.
- 46 Tožeče stranke menijo, da naj to ne bi bilo združljivo s pričakovanji, ki v Evropski uniji izhajajo iz pravnega varstva, ki ga nudi Sodišče, kadar zadevni subjekti zakonitosti izpodbijane uredbe, ki bo privedla do popolnega uničenja njihovih trgov, niso mogli podvreči sodnemu nadzoru.
- 47 Sodišče prve stopnje naj ne bi niti tožbi pred nacionalnim sodiščem s predložitvijo vprašanja v predhodno odločanje Sodišču na podlagi člena 234 ES niti tožbi zaradi nepogodbene odgovornosti Skupnosti na podlagi člena 235 ES in člena 288, drugi odstavek, ES priznalo lastnosti učinkovitega pravnega sredstva, ki bi zadevnim osebam omogočal izpodbijanje zakonitosti predpisov Skupnosti splošne veljave, ki neposredno omejujejo njihov pravni položaj. Odškodninske tožbe na podlagi člena 235 ES in člena 288, drugi odstavek, ES naj tudi ne bi mogle nadomestiti učinkovitega varstva temeljnih pravic na evropski ravni, saj ne omogočajo, da bi se iz pravnega reda Skupnosti odstranil akt, kadar se izkaže za nezakonitega.
- 48 Ker poleg tega prepoved nadaljnje uporabe generičnega imena „feta“ za sir feta iz kravjega mleka po datumu, določenem v izpodbijani uredbi, neposredno učinkuje in ne potrebuje izvedbenih ukrepov v državah članicah, ki se lahko izpodbijajo pred nacionalnimi sodišči, bi se tožeče stranke lahko sklicevale, da je zadevni ukrep Skupnosti kršil njihove temeljne pravice le v primeru, ko je kršil določbe tega ukrepa in če so se v okviru sodnih postopkov, uvedenih zoper njih, sklicevale na njihovo nezakonitost.

- 49 V skladu z novejšo sodno prakso Sodišča prve stopnje bi bilo treba izhajati iz načela, da je učinkovito sodno varstvo posameznikov zagotovljeno samo, kadar imajo podjetja, ki jih predpisi Skupnosti splošne veljave posamično in neposredno zadevajo, tudi dostop do sodišč Skupnosti. Podjetje naj bi bilo posamično prizadeto, kadar nanj nedvomno in dejansko vpliva dejstvo, da ukrep omejuje njegove pravice ali mu nalaga obveznosti. Temu naj ne bi bilo mogoče resno ugovarjati pri tožečih strankah, katerih trgi so bili ogroženi in tržni deleži izničeni vsaj v predvidljivem časovnem obdobju.
- 50 Tožeče stranke opozarjajo, da je Sodišče prve stopnje poudarilo, da je dostop do sodišč Skupnosti eden izmed sestavnih delov pravne skupnosti in sloni na skupnih ustavnih tradicijah držav članic in na členih 6 in 13 Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Poudarjajo, da člen 47 Listine Evropske unije o temeljnih človekovih pravicah potrjuje to pravico dostopa do učinkovitega pravnega sredstva za vsakogar, ki so mu bile kršene pravice ali svoboščine, ki jih zagotavlja pravo Unije.

Presoja Sodišča prve stopnje

- 51 Člen 230, četrti odstavek, ES določa, da lahko fizične ali pravne osebe sprožijo postopek zoper odločbe, ki jih neposredno in posamično zadevajo, čeprav so v obliki uredbe.
- 52 V skladu z ustaljeno sodno prakso je merilo za razlikovanje med uredbo in odločbo treba najti v tem, ali je sporni akt splošno veljaven ali ne (sklepa Sodišča z dne 23. novembra 1995 v zadevi Asocarne proti Svetu, C-10/95 P, Recueil, str. I-4149, točka 28, in z dne 24. aprila 1996 v zadevi Cassa nazionale di previdenza ed assistenza

a favore degli avvocati e dei procuratori proti Svetu, C-87/95 P, Recueil, str. I-2003, točka 33). Akt je splošno veljaven, če velja za objektivno določene situacije in ima pravne učinke za abstraktno določene skupine oseb (sodba Sodišča prve stopnje z dne 10. julija 1996 v zadevi Weber proti Komisiji, T-482/93, Recueil, str. II-609, točka 55, in navedena sodna praksa).

- 53 V tem primeru izpodbijana uredba imenu „feta“ zagotavlja zaščito označbe porekla, predvideno v temeljni uredbi. Člen 2(2)(a) te uredbe označbo porekla opredeljuje kot ime regije, posebnega kraja ali, v izjemnih primerih, države, ki se uporablja za opis kmetijskega proizvoda ali živila s poreklom iz navedene regije, posebnega kraja ali države, katerega kakovost ali značilnosti so bistveno ali izključno posledica posebnega geografskega okolja z njegovimi lastnimi naravnimi in človeškimi dejavniki ter katerega proizvodnja, predelave in priprava za trg potekajo znotraj definiranege geografskega območja.
- 54 Ta zaščita obstaja v tem, da se uporaba imena „feta“ pridrži proizvajalcem, ki izhajajo iz opisanega geografskega območja, katerih proizvodi izpolnjujejo geografske in kakovostne zahteve, ki jih specifikacija nalaga za izdelavo fete. Kot je pravilno poudarila Komisija, izpodbijana uredba, ki nikakor ni naslovljena na določene subjekte, kot so tožeče stranke, priznava vsem podjetjem, katerih proizvodi ustrezajo predpisanim geografskim in kakovostnim zahtevam, pravico, da jih tržijo pod zgornjim imenom, in to pravico odreja vsem tistim, katerih proizvodi ne izpolnjujejo teh pogojev, ki so enaki za vsa podjetja. Izpodbijana uredba tako velja za vse – sedanje in prihodnje – proizvajalce fete, ki so upravičeni do uporabe tega imena, ter za vse tiste, ki jim bo to ime prepovedano uporabljati po izteku prehodnega obdobja. Ne nanaša se samo na proizvajalce iz držav članic, ampak ima pravne učinke tudi za neznano število proizvajalcev iz tretjih držav, ki želijo sir feta, bodisi zdaj ali v prihodnje, uvažati v Skupnost.

- 55 Izpodbijana uredba torej pomeni ukrep splošne veljave v smislu člena 249, drugi odstavek, ES. Velja za objektivno določene situacije in ima pravne učinke za abstraktno določene skupine oseb (glej v tem smislu sklepe Sodišča prve stopnje z dne 15. septembra 1998 v zadevi Molkerei Großbraunshain in Bene Nahrungsmittel proti Komisiji, T-109/97, Recueil, str. II-3533; z dne 26. marca 1999 v zadevi Biscuiterie-confiserie LOR in Confiserie du Tech proti Komisiji, T-114/96, Recueil, str. II-913, točke od 27 do 29, in z dne 9. novembra 1999 v zadevi CSR Pampryl proti Komisiji, T-114/99, Recueil, str. II-3331, točki 42 in 43). Ta splošna veljava med drugim izhaja iz predmeta zadevne ureditve, to je *erga omnes* in v celotni Evropski skupnosti zaščititi veljavno registrirane geografske označbe in označbe porekla.
- 56 Vendar ni izključeno, da bi določba, ki je po svoji pravni naravi in svojem področju veljave normativna, lahko posamično zadevala fizično ali pravno osebo. To je takrat, kadar zadevni akt nanjo vpliva zaradi določenih, zanjo značilnih lastnosti, ali zaradi dejanskega položaja, ki je zanjo značilen v razmerju do vsake druge osebe in jo zato individualizira podobno kot naslovnika akta (sodbi Sodišča z dne 15. julija 1963 v zadevi Plaumann proti Komisiji, 25/62, Recueil, str. 197, 223; z dne 18. maja 1994 v zadevi Codorniu proti Svetu, C-309/89, Recueil, str. I-1853, točki 19 in 20, sodba Unión de Pequeños Agricultores proti Svetu, točka 42 zgoraj, točka 36; sodba Weber proti Komisiji, točka 52 zgoraj, točka 56).
- 57 V tem primeru iz dejanskih trditev tožečih strank – pod pogojem, da so resnične – ni mogoče razbrati kakršne koli lastnosti, ki bi jim bila lastna, ali dejstva, ki bi jih opredeljevalo in jih tako individualiziralo glede na druge zadevne gospodarske subjekte. Nasprotno izpodbijana uredba zadeva tožeča podjetja samo v njihovi lastnosti gospodarskih subjektov, ki proizvajajo ali tržijo sir, ki ne izpolnjuje pogojev za uporabo zaščitene označbe porekla „feta“. Tožeče stranke so torej prizadete enako kot vsa druga podjetja, katerih proizvodi prav tako ne izpolnjujejo zahtev zadevnih določb Skupnosti.

- 58 Glede trditve tožečih strank, da so – če ne upoštevamo grških proizvajalcev in danskega proizvajalca – glavni proizvajalci fete v Evropski skupnosti in izdelajo več kot 90 % fete, izdelane v Nemčiji, zadošča opozorilo, da okoliščina, da ima podjetje v rokah velik delež zadevnega trga, sama po sebi ne zadostuje, da jo opredeli glede na vse druge gospodarske subjekte, ki jih zadeva izpodbijana uredba (sklep CSR Pampryl proti Komisiji, točka 55 zgoraj, točka 46).
- 59 Enako trditev tožečih strank, da naj bi izpodbijana uredba v glavnem vplivala samo na osem proizvajalcev, ne le da je v nasprotju z navedbo v vlogi, da se sir feta v znatnih količinah proizvaja v šestih državah članicah Evropske skupnosti in v številnih tretjih državah, ampak v nobenem primeru ni bistvena, ker v skladu z ustaljeno sodno prakso splošne veljave in zato normative narave akta ne omaja možnost, da se bolj ali manj natančno določi število ali celo identiteta pravnih subjektov, za katere se uporablja v danem trenutku, če je nesporno, da se uporablja na podlagi objektivnega pravnega ali dejanskega položaja, ki ga opredeljuje akt v zvezi s svojim ciljem (sodba Sodišča z dne 11. julija 1968 v zadevi Zuckerfabrik Watenstedt proti Svetu, 6/68, Recueil, str. 595, 605 in 606, in sklep Sodišča prve stopnje z dne 29. junija 1995 v zadevi Cantina cooperativa fra produttori vitivinicoli di Torre di Mosto in drugi proti Komisiji, T-183/94, Recueil, str. II-1941, točka 48). Tako je v obravnavani zadevi, ker izpodbijana uredba brez razlikovanja vpliva na vse sedanje in prihodnje proizvajalce, ki želijo v Skupnosti tržiti sir pod imenom „feta“.
- 60 Tožeče stranke dalje zatrjujejo, da jih individualizira dejstvo, da so gospodarsko prizadete. Sklicujoč se na sodbi Sodišča v zadevah Toepfer in Getreide-Import Gesellschaft proti Komisiji EGS, točka 40 zgoraj, in Piraiki-Patraiki in drugi proti Komisiji, točka 40 zgoraj, zatrjujejo, da naj bi jim prepoved uporabe imena „feta“, ki izhaja iz izpodbijane uredbe za podjetja, ki izdelujejo fetu iz kravjega mleka, v praksi onemogočala vsako nadaljnje trženje tega sira in da ta podjetja ne bi mogla več izpolnjevati in obdržati v veljavi dolgoročnih dobavnih pogojev.

- 61 Glede tega je treba najprej ugotoviti, da izpodbijana uredba ne vpliva na morebitne dolgoročno sklenjene dobavne pogodbe, ampak v povezavi s členom 13 temeljne uredbe in po izteku prehodnega obdobja preprosto prepoveduje vsako zlorabo, posnemanje ali navajanje zaščitenega imena „feta“. Ta prepoved velja tako za tožeče stranke kot za vse druge proizvajalce, ki so dejansko ali potencialno v enakem položaju.
- 62 Dalje je treba opozoriti, da jih dejstvo, da bi pravni akt splošne veljave lahko morda različno učinkoval na različne pravne subjekte, za katere velja, v nobenem primeru ne more opredeliti glede na vse druge zadevne gospodarske subjekte, ker se – kot v tem primeru – ta akt uporablja na podlagi objektivno določenega položaja (sodba Sodišča prve stopnje z dne 22. februarja 2000 v zadevi ACAV in drugi proti Svetu, T-138/98, Recueil, str. II-341, točka 66, in sklep Sodišča prve stopnje z dne 30. januarja 2001 v zadevi La Conquete proti Komisiji, T-215/00, Recueil, str. II-181, točka 37). Sodišče je izrecno potrdilo, da okoliščina, da je tožeča stranka v trenutku sprejetja uredbe o registraciji označbe porekla v položaju, v katerem mora prilagoditi organiziranost svoje proizvodnje, da bi izpolnila v uredbi predvidene pogoje, ne zadošča za to, da bi uredba nanjo posamično vplivala podobno kot na naslovnika akta (sklep Sodišča z dne 30. januarja 2002 v zadevi La Conquete proti Komisiji, C-151/01 P, Recueil, str. I-1179, točka 35).
- 63 Tožeče stranke nepravilno zatrjujejo, da so v enakem položaju kot tožeče stranke v zadevah Toepfer in Getreide-Import Gesellschaft proti Komisiji EGS, točka 40 zgoraj, ter Piraiki-Patraiki in drugi proti Komisiji, točka 40 zgoraj.
- 64 V zadevi Toepfer in Getreide-Import Gesellschaft proti Komisiji EGS, točka 40 zgoraj, je izpodbijani ukrep zadeval izključno uvoznike, katerih število in identiteta sta bila znana in ki so pred sprejetjem izpodbijane odločbe zaprosili za uvozna dovoljenja, katerih izdajo je zadevna odločba onemogočila. Enako se je v zadevi Piraiki-Patraiki in drugi proti Komisiji, točka 40 zgoraj, ki je obravnavala zakonitost odločbe Komisije, s katero je Franciji dovolila, da je sistemu kvot zavezala uvoz

bombažne preje s poreklom iz Grčije, izpodbijana odločba posamično nanašala na tožeče stranke kot članice omejenega kroga gospodarskih subjektov, na katere je izpodbijana odločba učinkovala še posebej zato, ker so predhodno v dobri veri sklenile prodajne pogodbe, ki jih je bilo treba izpolniti med obdobjem uporabe zaščitnega ukrepa iz odločbe in je zato postala njihova izpolnitev zaradi prekoračitve dovoljene kvote v celoti ali delno nemogoča.

65 Poleg tega ni mogoče dalje skleniti, da so tožeče stranke posamično prizadete na podlagi sodbe Codorniu proti Svetu, točka 56 zgoraj, v kateri je bila z določbo splošne veljave tožečemu podjetju preprečena uporaba grafične znamke, ki jo je registriralo in jo na običajen način uporabljalo v dolgem časovnem obdobju pred sprejetjem zadevne uredbe v tej zadevi, tako da se je podjetje jasno razločevalo od vseh drugih gospodarskih subjektov. V tej zadevi tožeče stranke dejansko ne izkazujejo – poleg tega tudi ne zatrjujejo —, da uporaba imena „feta“, na katero se sklicujejo, izhaja iz podobne posebne pravice, ki naj bi jo pridobile na nacionalni ravni ali na ravni Skupnosti pred sprejetjem izpodbijane uredbe in ki naj bi jo ta kršila.

66 Zlasti dejstvo, da so tožeče stranke svoje proizvode tržile pod imenom „feta“, jim ne podeljuje posebne pravice v smislu zgoraj navedene sodne prakse. Položaj tožečih strank se zato ne razlikuje od položaja drugih proizvajalcev, ki so svoje proizvode prav tako tržili kot „feto“ in ki jim ni več dovoljeno uporabljati tega imena, ki je od zdaj zaščiteno z registracijo kot označba porekla. Da nobenemu gospodarskemu subjektu ni priznana posebna pravica, sicer potrjuje dejstvo, da ta položaj abstraktno in splošno izrecno ureja člen 13(2) temeljne uredbe, ki predvideva prehodno obdobje, ki vsem proizvajalcem brez razlikovanja ob upoštevanju določenih pogojev zagotavlja prilagoditveno obdobje, ki je dovolj dolgo, da bi se izognilo kakršnemu koli oškodovanju.

67 Končno je treba glede trditve tožečih strank o postopkovnih pravicah, ki naj bi jim bile odvzete z uporabo poenostavljenega postopka za registracijo imena „feta“, opozoriti, da je Sodišče prve stopnje že večkrat odločilo, da sodna praksa, na katero se sklicujejo tožeče stranke in ki se je predvsem razvila na področju protidumpinskih carin, konkurenčnega prava in državnih pomoči, ni prenosljiva na postopek za registracijo imen, zaščitenih na podlagi temeljne uredbe (sklep Molkerei Großbraunshain in Bene Nahrungsmittel proti Komisiji, točka 55 zgoraj), ker ta uredba posameznikom ne priznava posebnih postopkovnih jamstev na ravni Skupnosti (sklep CSR Pampryl proti Komisiji, točka 55 zgoraj).

68 Sodišče je to sodno prakso potrdilo s sklepom z dne 26. oktobra 2000 v zadevi Molkerei Großbraunshain in Bene Nahrungsmittel proti Komisiji (C-447/98 P, Recueil, str. I-9097, točke od 71 do 73; glej v tem smislu tudi sklep z dne 30. januarja 2002 La Conquête proti Komisiji, točka 62 zgoraj, točki 43 in 44), z navedbo:

„71. Edino če bi bila uporaba postopka iz člena 17 [temeljne] uredbe nezakonita in bi obstoj postopkovnih pravic, ki jih posamezniku izrecno jamči zadevna ureditev, ali zgolj dejstvo, da je sodeloval v postopku priprave pravnega akta institucije Skupnosti, tega lahko individualiziral v smislu člena [230], četrti odstavek, [ES], uveljavljanje možnosti ugovora, kot je predvideno v okviru rednega postopka registracije, v nobenem primeru ne bi moglo tožečim strankam priznati pravice, da vložijo pravno sredstvo zoper pravni akt, sprejet na koncu tega postopka.

72. Glede tega je treba po eni strani poudariti, da lahko pri Komisiji na podlagi člena 7(1) in (3) [temeljne] uredbe ugovor zoper nameravano registracijo vloži samo država članica, na katero se je predhodno obrnila fizična ali pravna oseba, ki lahko upraviči pravni gospodarski interes.

73. Po drugi strani pa iz člena 7(5) [temeljne] uredbe izhaja, da kadar je bil pri Komisiji vložen dovoljen ugovor, si v postopku z ugovorom nasprotujejo država članica ali države članice, ki ugovarjajo registraciji, in država članica, ki je zanjo zaprosila. Na podlagi te določbe so namreč ‚zainteresirane države članice‘ zavezane, da dosežejo medsebojni dogovor in da, če je to potrebno, o tem obvestijo Komisijo.“

69 Iz tega sledi, da trditev o obstoju postopkovnih pravic ne more individualizirati tožečih strank.

70 Iz zgoraj navedenega izhaja, da je tožba nedopustna, ker izpodbijana uredba pomeni ukrep splošne veljave in tožeče stranke niso prizadete zaradi določenih, zanje značilnih, lastnosti ali dejanskega položaja, ki je zanje značilen v razmerju do vsake druge osebe, in jih zato individualizirajo.

71 Te ugotovitve ne more omajati trditev tožečih strank o zahtevi po učinkovitem sodnem varstvu.

72 Ne glede na to, da je naloga držav članic, da predvidijo popoln sistem pravnih sredstev in postopkov, ki omogoča spoštovanje pravice do učinkovitega sodnega varstva, bi bila neposredna ničnostna tožba pred sodiščem Skupnosti mogoča samo takrat, ko bi se po konkretnem preizkusu nacionalnih postopkovnih pravil tega sodišča lahko izkazalo, da ta posamezniku ne dovoljujejo, da toži za izpodbijanje veljavnosti zadevnega akta Skupnosti (sklep Sodišča z dne 12. decembra 2003 v zadevi Bactria proti Komisiji, C-258/02 P, Recueil, str. I-15105, točka 58). Sodišče je glede pogoja posamičnega interesa, ki ga zahteva člen 230, četrti odstavek, ES, jasno ugotovilo, da če je res treba ta pogoj razlagati v smislu načela učinkovitega sodnega varstva ob upoštevanju različnih okoliščin, ki lahko individualizirajo tožečo stranko,

taka razlaga ne more pripeljati do neupoštevanja zadevnega pogoja, ki ga izrecno predvideva Pogodba ES, ne da bi prekoračila pooblastila, ki jih podeljuje sodiščem Skupnosti. Iz tega izhaja, da fizična ali pravna oseba, ki ne izpolni tega pogoja, v nobenem primeru ne more vložiti ničnostne tožbe zoper uredbo (sodba *Unión de Pequeños Agricultores* proti Svetu, točka 42 zgoraj, točki 36 in 37).

- 73 Iz vsega prej navedenega izhaja, da za tožeče stranke ni mogoče šteti, kot da jih izpodbijana uredba zadeva posamično v smislu člena 230, četrti odstavek, ES, in da je zato tožbo treba zavreči kot nedopustno.

Stroški

- 74 V skladu s členom 87(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Tožeče stranke s predlogoma niso uspele, zato se jim v skladu s predlogi Komisije naloži plačilo njihovih stroškov in stroškov, ki jih je priglasila Komisija.
- 75 V skladu s členom 87(4), prvi pododstavek, Poslovnika države članice, ki so se kot intervenientke udeležile postopka, nosijo svoje stroške. V tem primeru Helenska republika in Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska nosita svoje stroške.
- 76 V skladu s členom 87(4), tretji pododstavek, Poslovnika lahko intervenienti, razen držav članic in institucij, nosijo svoje stroške. V tem primeru Sevgap nosi svoje stroške.

Iz teh razlogov je

SODIŠČE PRVE STOPNJE (tretji senat)

sklenilo:

- 1. Tožba se zavrže kot nedopustna.**
- 2. Tožeče stranke nosijo svoje stroške in stroške, ki jih je priglasila Komisija.**
- 3. Helenska republika, Združeno kraljestvo Velika Britanija in Severna Irska ter Združenje grških proizvajalcev mlečnih proizvodov (Sevgap) nosijo svoje stroške.**

V Luxembourg, 6. julija 2004.

Sodni tajnik

H. Jung

Predsednik

J. Azizi